

Astăzi, Miercuri, 27 Martie, 2024

Sf. Mc. Matrona din Tesalonic; Sf. Mc. Filit și Lidia, soția sa, cu cei 4 fii ai lor

Isaia 5

16 Dar Domnul Atotțiitorul Se va înălța întru judecată și Dumnezeu cel Sfânt Se va slăvi întru dreptate.

17 Și cei jefuiți vor paște ca taurii, iar pe locurile pustii ale celor robiți vor paște mieii.

18 Vai celor ce-și trag după ei păcatele ca la capătul unei funii lungi și fărădelegile ca la capătul unei curele de jug,

19 lor, celor ce zic: „Ce are de făcut să facă repede, ca să vedem, iar sfatul Sfântului lui Israel să vină, ca să-l cunoaștem!”...¹

20 Vai celor ce numesc răul bine și binele, rău, celor ce fac întunericul lumină și lumina, întuneric, celor ce fac amarul dulce și dulcele, amar!

21 Vai celor ce'n ochii lor sunt înțelepți și doar în mintea lor cunoscători!

22 Vai celor puternici ai voștri care beau vin și celor tari care

amestecă băuturi tari,

23 celor ce pentru mită îi dau dreptate nedreptului și sugrumă dreptatea celui drept!

24 De aceea: Precum arde trestia'n pară de foc și'n flacără se mistuie, așa va fi rădăcina lor: ca țărâna, și floarea lor ca pulberea se va înălța; că n'au ținut legea Domnului Atotțiitorului, ci cuvântul Sfântului lui Israel l-au întărâtat.

25 De aceea cu aprindere S'a mâniat Domnul Sabaot împotriva poporului Său și mâna Și-a întins-o asupra-le și i-a lovit; și munții s'au înfrigorat și stârvurile lor s'au făcut ca gunoiul în mijlocul drumului; cu toate acestea, mânia Lui nu s'a abătut, ci mâna Sa e încă asupra-le.

Facerea 4

16 Și s'a dus² Cain de la fața lui Dumnezeu și a locuit în ținutul Nod³, la răsărit de Eden.

²Literal: a ieșit.

³Localitate necunoscută, dar al cărei nume pare a sugera ideea de pribegie, rătăcire, viață nomadă.

¹Aceasta e vocea celor ce nu cred în adevărul și puterea profețiilor (Teodoret de Cir).

17 Și Cain a cunoscut-o pe femeia sa; și ea, zămisbind, l-a născut pe Enoh; și a zidit o cetate și a numit cetatea după numele fiului său, Enoh.

18 Iar lui Enoh i s'a născut Irad⁴; lui Irad i s'a născut Maleleil; lui Maleleil i s'a născut Matusal, iar lui Matusal i s'a născut Lameh.

19 Lameh și-a luat două femei: numele uneia era Ada și numele celeilalte era Sela.

20 Ada l-a născut pe Iabal; acesta a fost tatăl celor ce trăiesc în corturi, la turme.

21 Fratele lui se numea Iubal; acesta este tatăl tuturor celor ce cântă din fluier și din țiteră.

22 Cât despre Sela, ea l-a născut pe Tubal-Cain, care a fost părintele celor ce lucrează arama și fierul. Iar sora lui Tubal-Cain era Noema.

23 Lameh le-a zis femeilor sale: „Ada și Sela, ascultați glasul meu; femei ale lui Lameh, luați aminte la cuvintele mele: Am ucis un om pentru rana mea și un tânăr pentru vânătaia mea.

24 Dacă pentru Cain fi-va răzbu-narea de șapte ori, pentru Lameh de șaptezeci de ori câte șapte”⁵.

⁴În LXX transcris Gaidad.

⁵Versetele 23-24 reprezintă textul unui poem străvechi, din vremea când în societatea primară se instituisse ven-

25 Adam a cunoscut-o iarăși pe Eva, femeia sa; și ea, zămisbind, a născut un fiu și i-a pus numele Set, pentru că și-a zis: „Datu-mi-a Dumnezeu un alt vlăstar în locul lui Abel, pe care l-a ucis Cain”.

26 Lui Set, de asemenea, i s'a născut un fiu și i-a pus numele Enos. De atunci au început oame-nii să cheme numele Domnului Dumnezeu⁶.

deta sângheroasă: Lameh se laudă cu propria sa ferocitate spre a-și paraliza adversarii. Inserția poemului e o replică la versetele 13-15.

⁶Altfel formulat: „De atunci au început oamenii să-L cheme pe Dumnezeu cu numele de Domnul”. E vorba de introducerea numelui divin **Iahvé** (din tetragrama **YHWH**) = „Domn”, pe lângă acela de **Elohim** = „Dumnezeu”; deci: Domnul Dumnezeu. Această tradiție îi plasează originea în generația contemporană cu nepotul lui Adam, în timp ce o alta îi atestă o apariție mult mai târzie, în vremea lui Moise (vezi Iș 3, 13-15). La obârșie, **Iahvé** era un nume propriu; din respect și teamă, Evreii preferau să-l rostească prin echivalentul „Domn”. În limbajul biblic, **numele divine** sunt folosite astfel: **Iahvé** = Domnul; **Elohim** = Dumnezeu; **Adonai** = Domnul; **Adonai Iahvé** = Domnul Dumnezeu; **Iahvé Elohim** = Domnul Dumnezeu; **Iahvé Sabaot** = Domnul Sabaot sau **Domnul Atotțiitorul**; **Şaddai** = Puternicul; **El-Olam** = Dumnezeu-Cel-Veşnic.

Proverbele lui Solomon 5

15 Fiule, bea apă din propriile tale vase și din izvorul propriilor tale fântâni.⁷

16 Din izvorul tău să ți se reverse apele și pe ulițele tale apele tale să umble;

17 să-ți fie ele doar singur ție avere și nici un străin să nu-ți fie părtaș.

18 Al tău să fie izvorul apei tale și cu femeia tinereților tale să te veselești,

19 cu ea, căprioară iubitoare, cerboaică plină de haruri, cu ea să-ți petreci și a ta să fie ea socotită și cu tine să fie în toată vremea; pentru că de iubirea ei înconjurându-te, așa te vei înmulți.

20 Nu-ți pierde vremea cu cea străină, nici nu te lăsa cuprins de brațe pe care nu le cunoști;

21 căci căile omului se află sub ochii lui Dumnezeu, Cel ce ține seamă de toate urmele lui.

22 Fărădelegile sunt cele ce-l vânează pe om și fiecare se leagă cu lanțurile păcatelor sale;

⁷Sf. Maxim Mărturisitorul: „Cel ce a învățat să sape, prin fapte și contemplație, fântânile virtuții și ale cunoașterii de sine, asemenea patriarhilor, Îl va afla înlăuntru pe Hristos, izvorul vieții, din care ne îndeamnă Înțelepciunea să bem”.

23 unul ca acesta moare cu cei neșcoliți și de mulțimea bunurilor lui s'a lepădat și din pricina nebuniei a pierit.

Proverbele lui Solomon 6

1 Fiule, de te vei pune chezaș pentru prietenul tău, cu vrăjmașul tău ai bătut palma;⁸

2 căci buzele omului sunt cursă tare împotriva-i și'n ea se prinde cu vorbele propriei sale guri.

3 Fă, fiule, ceea ce-ți poruncesc eu, și te vei mântui – că de dragul prietenului tău te vei da pe mâna celor răi –, nu te lăsa, stârnește-l și pe prietenul pentru care te-ai pus chezaș;⁹

⁸Chezășia (garanția, răspunderea pentru cineva) era o veche practică la Evrei (vezi Fc 43, 9), dar înțeleptul nu o recomandă, din cauză că, foarte adesea, beneficiarul abuzează de încrederea celui ce s'a oferit să garanteze.

⁹*Sfânta Scriptură* versiune diortosită după *Septuaginta*, redactată și adnotată de Mitropolit Bartolomeu Valeriu Anania

Tâlcuire

Când Moise și cu Aaron au început să mijlocească pentru popor înaintea lui Faraon, ca acesta să îi dea drumul, răspunsul primit a fost întetirea asupra israelitenilor până-ntr-acolo că aceștia au început să cârtească împotriva celor ce mijloceau pentru ei: „Ne-ați făcut urâți în ochii lui Faraon” (Ieș. 5, 21). Întocmai la fel e pus la încercare sufletul păcătosului care se pocăiește. Atunci când frica de Dumnezeu și conștiința, acești Moise și Aaron lăuntrici, încep să îndemne sufletul să se ridice, în fine, în picioare și să scuture jugul robiei păcatului, bucuria pătrunde întreaga lui alcătuire; dar nici vrăjmașul nu doarme, ci îngrămădește în gândurile lui munți de piedici, – cum că păcatul e de nebiruit, și îl bântuie cu frici din toate părțile: frică pentru bunăstare, frică pentru legăturile lumești, frică pentru tot ce îi aparține, chiar pentru viața sa. Și se întâmplă astfel că omul, numai ce a pornit pe calea către Dumnezeu, că se și oprește. Prinde curaj, frate! „Și Se va înălța Domnul Savaot întru judecată, și Dumnezeu Cel

Sfânt Se va slăvi întru dreptate” (Is. 5, 16). Dumnezeu e mai tare decât vrăjmașul. Strigă către Dânsul și vei auzi la fel ca Moise oarecând: „Acum vei vedea cele ce voi face Eu cu Faraon”.

Vrăjmașul nu are putere asupra sufletului: el poate doar să-l sperie cu părute spaima. Nu te da bătut, rabdă, mergi înainte cu bărbăție, spunând în sinea ta: „Să mor și nu mă las, ci cu îndrăzneală voi merge înainte, acolo unde mă cheamă Domnul prin duhul pocăinței care lucrează acum în mine”!¹⁰

¹⁰ Sfântul Teofan Zăvorâtul, *Tâlcuiri din Sfânta Scriptură pentru fiecare zi din an.*